

TAGASISIDEKORJE: ÜLDHINDAMINE

Käesoleva dokumendi eesmärk on anda komisjoni töö kohta teavet avalikkusele ja sidusrühmadele, et nad saaksid anda tagasisidet ja tulemuslikult konsultatsioonides osaleda.

Palume sihtrühmadel avaldada arvamust komisjoni arusaama kohta probleemist ja selle võimalikest lahendustest ning esitada meile kogu nende käsutuses olev asjakohane teave.

ÜLDHINNANGU PEALKIRI	Maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust (LULUCF) käsitlevate ELi eeskirjade hindamine
JUHTIV PEADIREKTORAAT – VASTUTAV ÜKSUS	Kliimameetmete peadirektoraat, üksus C3: maamajandus ja süsiniku sidumine
LIGIKAUDNE AJAKAVA (KAVANDATUD ALGUS- JA LÖPPKUUPÄEV)	2025. aasta kolmas või neljas kvartal
LISATEAVE	Maakasutussektor – Euroopa Komisjon (europa.eu) .

Käesolev dokument on üksnes informatsiooniks. See ei mõjuta komisjoni lõplikku otsust selle kohta, kas algatust jätkatakse, ega selle lõplikku sisu. Kõik käesolevas dokumendis kirjeldatud algatuse elemendid, sealhulgas ajakava, võivad muutuda.

A. Üldhindamise poliitiline taust, eesmärk ja ulatus**Poliitiline taust**

[Euroopa kliimamäärus](#) kohustab ELi vähendama 2030. aastaks kogu majanduses kasvuhoonegaaside netoheidet 1990. aastaga võrreldes vähemalt 55% ja saavutama 2050. aastaks kliimaneutraalsuse. Selleks et saavutada 2030. aastaks kõrgem kliimaeesmärk ja 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on rõhutatud [teatistes 2040. aasta kliimaeesmärgi kohta](#), on vaja atmosfäärist eemaldada ja säilitada rohkem kasvuhoonegaase.

[Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määrus](#) (edaspidi „määrus“) hõlmab mulla, taimede ja muu biomassiga seotud heidet ja sidumist. Maasektoril on oluline roll ELi kliimaneutraalsuseesmärgi saavutamisel ja kestliku biomajanduse ülesehitamisel. Lisaks pikaajalisele kliimaga seotud kasule võib see pakkuda ühiskonnale palju muud, näiteks bioressursipõhiseid materjale, toitu ja ökosüsteemiteenuseid. [Paketi „Eesmärk 55“](#) raames [vaadati määrus 2023. aastal läbi](#), et olla valmis ajavahemikuks kuni aastani 2030. Läbivaadatud määrusega kehtestati eraldi eesmärk suurendada maakasutusel põhinevat süsiniku netosidumist 2030. aastaks 42 miljoni CO₂ekvivalenttonni võrra ajavahemiku 2016–2018 aasta keskmisega võrreldes. Selle eesmärgi saavutamise korral peaks netosidumine ELi tasandil olema kokku –310 miljonit CO₂ ekvivalenttonni. See ELi eesmärk tuleb saavutada LULUCFi sektoris liikmesriikidele 2030. aastaks seatud eesmärkide kaudu. Nende määramisel on lähtutud sellest, kui suur on liikmesriigi osakaal kogu ELi majandatava maa pindalast. Nagu on selgitatud [LULUCFi käsiraamatus](#), eeldavad 2030. aasta riiklikud eesmärgid, et iga liikmesriik muudaks oma maakasutuspoliitika kliima seisukohast ambitsioonikamaks.

[Komisjoni hiljutises aruandes](#) määruse toimimise kohta märgitakse, et süsiniku sidumine on ELis viimasel kümnendil vähenenud. Liikmesriikide poolt 2023. aastal esitatud andmete kohaselt ei ole EL praegu 2030. aasta netosidumise eesmärgi saavutamise graafikus, vaid sidumine jääks eesmärgist ligikaudu 50 miljoni CO₂ ekvivalenttonni võrra väiksemaks. Alates määruse vastuvõtmisest 2018. aastal on ELi poliitikas ja õigusloomes toimunud mitmeid muutusi. Pärast peaaegu kuut aastat, mil määrust on rakendatud, hinnatakse käesoleva algatuse raames kooskõlas määruse artikli 17 lõigetes 1 ja 3 sätestatud läbivaatamisklauslitega, kas see on endiselt eesmärgipärane. Hindamise käigus uuritakse ka lihtsustamise ja regulatiivsete kulude kokkuhoiu võimalusi ning seda kasutatakse sisendina mis tahes

tulevase otsuse tegemisel selle kohta, kas määrus tuleks läbi vaadata.
Eesmärk ja ulatus
Selle hindamise raames: - hinnatakse määruse rakendamist ja mõju kõigis liikmesriikides alates selle vastuvõtmisest 2018. aastal; - hinnatakse kriitiliselt, mil määral on määrus praeguses poliitilises, majanduslikus ja sotsiaalses kontekstis endiselt sobiv, et aidata saavutada 2050. aastaks ELi kliimaneutraalsuse eesmärk; - tehakse kindlaks, mida on võimalik määruse senisest rakendamisest õppida ja kas on veel arenguruumi. Hindamisel keskendutakse parema õigusloome suunistes kirjeldatud viiele hindamiskriteeriumile: - tulemuslikkus: kui edukad ollakse määruse eesmärkide saavutamisel ja mil määral saab määrus aidata tulemuslikult vähendada heidet ja suurendada süsiniku sidumist metsanduses, põllumajanduses ja märgaladel ning puittoodete kaudu, et saavutada 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärk. Hindamisel vaadeldakse ka seda, kuidas liikmesriigid on määrust rakendanud, selle kohaldamisel esinevaid raskusi ja selle tulemuslikkust piiravaid tegureid; - tõhusus: kui proportsionaalsed on määruse rakendamise kulud ja mil määral sellest saadav kasu kaalub üles selle kulud. Hindamise käigus uuritakse ka lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise võimalusi nii liikmesriikide kui ka maasektoris tegutsejate (põllumajandustootjad, metsaomanikud jt) jaoks, sealhulgas digitaalsete ja kosmosepõhiste vahendite kasutamist aruandluseks ja nõuete täitmise jälgimiseks; - asjakohasus: mil määral on määruses sätestatud eesmärgid ja kohustused endiselt asjakohased, võttes arvesse muid kliimaga seotud õigusakte, mis on vastu võetud pärast läbivaadatud määruse jõustumist. Hindamisel analüüsitakse ka seda, kas on mõtet jätkata eraldi ELi poliitikavahendite kasutamist põllumajanduse ja muu maakasutuse jaoks; - sidusus: hindamise käigus analüüsitakse määruse sisemist järjepidevust ja seda, kas selle nõuded on omavahel kooskõlas, näiteks seirenõuete ajastus ja aruandlusmeetodid, nagu milliseid andmeid kasutada prognoosides. Hindamise käigus hinnatakse ka määruse üldist sidusust muude kliima, põllumajanduse, energia, keskkonna ja innovatsiooniga seotud ELi poliitikavaldkondade/õigusaktidega; - ELi lisaväärtus: mil määral on ELi tasandi lähenemisviisiga saavutanud rohkem, kui liikmesriigid oleksid saavutanud üksi tegutsedes? Hindamise käigus uuritakse ka seda, kui palju tegelikku lisaväärtust on loodud ja kas ilma määruseta oleks olnud võimalik saavutada samad tulemused.
B. Parema õigusloome
Konsulteerimisstrateegia
Sidusrühmadega konsulteeritakse mitmel viisil, et saada arvamusi eespool kirjeldatud aspektide kohta. Peamised hindamise jaoks korraldatavad konsultatsioonid on järgmised: • tagasiside käesolevale tagasisidekorjele, mida saab anda 4 nädala jooksul;

- sihtkonsultatsioonid ekspertidega;
- ühepäevane sidusrühmade seminar Brüsselis.

Konsultatsioonide tulemused lõimitakse hinnangusse ja võetakse kokku hindamisaruandele lisatavas kokkuvõtlikus aruandes.

Andmete kogumine ja metoodika

Hindamise metoodika tugineb analüüsile, mis tehti läbivaadatud määruse kohta 2021. aastal esitatud ettepaneku [mõju hindamisel](#).

Lisaks sellele

- kogutakse ja analüüsitakse sihipäraseid lisatõendeid, mis täiendavad teavet määruse rakendamise, kulude (rahastamine) ja mõju kohta alates 2018. aastast;
- analüüsitakse hiljutisi turu- ja poliitikasuundumusi ning
- teha kindlaks poliitikalüngad.

Hindamisel on abiks konsultandid, kes muu hulgas teevad ülevaate kirjalikest allikatest, vahetavad sihipäraselt teavet valitud sidusrühmade ja liikmesriikide ekspertidega ning korraldavad Brüsselis sidusrühmade seminari.

Tõendid hangitakse sellistest allikatest nagu

- uuringud, aruanded ja komisjoni ametlikud dokumendid maapoliitika integreerimise kohta liikmesriikide riiklikesse kliima- ja energiakavadesse ning ühise põllumajanduspoliitika riiklikesse strateegiakavadesse;
- asjakohased arvamusel, aruanded ja andmed, mille on avaldanud komisjon, Euroopa Parlament, teised ELi institutsioonid, sealhulgas Euroopa Keskkonnaamet, maasektori ettevõtjad, kosmosepõhiste lahenduste ja kliimamuutuste valdkonnas eksperditeadmisi omavad sidusrühmad, valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid ja akadeemilised ringkonnad;
- käimasolevad teadusuuringud ja uurimused;
- liikmesriikide veebisaidid ja aruanded;
- teave maapoliitika valdkonnas vastutavatelt liikmesriikide ametiasutustelt,
- teave tasakaalustatult valitud ELi ja/või liikmesriikide sidusrühmadelt, näiteks järgmistelt: metsaomanikud, põllumajandustootjate organisatsioonid, biomajanduse kutseorganisatsioonid, akadeemilised ringkonnad ja valitsusvälised organisatsioonid;
- selle tagasisidekorje kaudu sidusrühmadelt saadud teave.

Hindamisel analüüsitakse ka lihtsustamise ja koormuse vähendamise (säastu) võimalusi, tagades samas, et need ei mõjutaks määruse poliitikaeesmärke.

